Kulturutskottets betänkande 1983/84:23

om nordiskt kultursamarbete m. m. (prop. 1983/84:181)

Propositionen

I proposition 1983/84:181 har regeringen (utbildningsdepartementet) föreslagit riksdagen att

1. för Sveriges del godkänna Nordiska ministerrådets förslag till kulturbudget för år 1985,
2. till Nordiska ministerrådets kulturbudget för budgetåret 1984/85 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 46 500 000 kr.

Motion

I motion 1983/84:2900 av Per-Ola Eriksson (c) och Sören Häggroth (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om inrättande av en Nordkalottens kulturfond.

Utskottet

Nordiska rådets kulturbudget

Nordiska ministerrådets förslag till budget för år 1985 uppgår till 141 613 000 danska kr. Av detta belopp avser 14 179 000 kr. utbildning, 52 846 000 kr. forskning, 35 632 000 kr. allmänkulturell verksamhet, 10 355 000 kr. sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete, 8 701 000 kr. ministerrådets dispositionsmedel, 10 300 000 kr. nordiska kulturfonden och 9 600 000 kr. valuta-, prisjusterings- och lönereserv. Det förordas i propositionen att i den mån detta belopp inte är tillräckligt anslaget bör få överskridas.

Budgetförslaget medger en aktivitetsökning på ca 3 %.

Den svenska andelen av anslaget till 1985 års nordiska kulturbudget beräknas till 39,9 % av ovan angivna belopp, 141 613 000 danska kr., vilket enligt växelkursen den 1 november 1983 motsvarar 46 500 000 svenska kr.

Utskottet tillstyrker att riksdagen för Sveriges del godkänner Nordiska ministerrådets förslag till kulturbudget för år 1985 och för ändamålet för budgetåret 1984/85 under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 46 500 000 kr.

Frågan om inrättande av en kulturfond för Nordkalotten

I motion 2900 (c,s) erinras om det rika och mångskiftande kulturliv som präglar Nordkalotten. Motionärerna erinrar vidare om att Nordiska kulturfonden har till uppgift att stödja och stimulera det nordiska kultursamarbetet och -utbytet. De hävdar emellertid att den särpräglade kultur och de rika kulturtraditioner som finns representerade på Nordkalotten inte alltid uppmärksammas av den Nordiska kulturfonden. Av bl. a. den anledningen, anför motionärerna, finns det motiv som talar för att en särskild kulturfond bildas för Nordkalotten med uppgift att stimulera och utvidga kultursamarbetet på Nordkalotten.

Vidare anför motionärerna.

En Nordkalottens kulturfond skulle på ett mera aktivt sätt kunna stärka och utveckla kultursamarbetet mellan länderna och organisationerna i denna del av Norden. I sin förlängning kan detta också få betydelse inom andra samhällssektorer t. ex. handelsutbytet.

En viktig uppgift för en Nordkalottens kulturfond skulle bli att stödja och stimulera olika minoritetsgruppers kulturella arbete. Fonden skulle också få stor betydelse för att stimulera författare och litteratur på Nordkalotten. Vidare skulle teatergrupper, folkrörelser och ideella organisationer kunna stödjas i sitt arbete för att stärka samhörigheten mellan människorna.

Motionärerna vill att regeringen till nästkommande budgetår skall vidta åtgärder för upprättandet av en särskild kulturfond för Nordkalotten genom att frågan därom tas upp inom ramen för Nordiska ministerrådets arbete.

Med anledning av motionsförslaget vill utskottet framhålla följande.

Ett medlemsförslag om en kulturfond för Nordkalotten väcktes år 1980 inom Nordiska rådet. Efter en mycket omfattande remissbehandling av förslaget föreslog Nordiska rådets kulturutskott i augusti 1981 att Nordiska rådet skulle anta följande rekommendation.

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet att, utan att inrätta någon särskild fond, ställa ökade medel till förfogande för kultursamarbetet på Nordkalotten genom att på den nordiska kulturbudgeten inrätta ett särskilt anslag för regionalt kultursamarbete.

Nordiska rådet antog den 4 mars 1982 rekommendationen (nr 8/1982).

Enligt vad utskottet inhämtat har Nordiska rådets kulturutskott vid sammanträde i början av innevarande månad behandlat bl. a. ett meddelande från Nordiska ministerrådet om nämnda rekommendation.

I meddelandet anges bl. a. *att* det för kultursamarbetet på Nordkalotten är möjligt att söka medel över de särskilda stödanordningarna för idrotts-, folkbildnings-, ungdoms- och teatersamarbete samt från Nordiska kulturfonden och från bilaterala fonder, *att* det för samiskt kultursamarbete av dispositionsmedlen 1983 beviljats 200 000 danska kr. och att anslaget 1984 ökats till 400 000 danska kr. *samt att* en särskild utredare engagerats under Nordiska samerådet med uppgift att utreda möjligheterna till ökat nordiskt och nationellt stöd till samiska kulturprojekt.

Nordiska rådets kulturutskott konstaterade vid sammanträdet bl. a. att i kulturbudgeten för 1985 – som för svensk del tillstyrkts i det föregående – anslaget till teatersamarbete höjts (aktivitetsökning) med i danska kronor räknat 313 000 kr. till 4 390 000 kr., till folkbildningssamarbete med 300 000 kr. till 2 164 000 kr., till idrottssamarbete med 300 000 kr. till 856 000 kr. men att anslaget till Nordiska kulturfonden endast priskompenserats i budgeten. Utskottet beslutade *att* lägga meddelandet till handlingarna, *att* uttala sitt stöd för intentionerna att förverkliga rekommendationens syfte via Nordiska kulturfonden och de nordiska stödanordningarna *samt att* utskottet vid överläggningarna om kulturbudgeten för 1986 skulle driva på en ökning av anslagen till kulturfonden och stödanordningarna.

Riksdagens kulturutskott kan således konstatera att den av motionärerna upptagna frågan varit föremål för en ingående behandling inom Nordiska rådet och att en rekommendation antagits av rådet som grundar sig på ett medlemsförslag om en kulturfond för Nordkalotten. Med hänsyn härtill och till vad i övrigt redovisats i det föregående anser utskottet att någon riksdagens åtgärd med anledning av motionen inte är erforderlig.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen för Sveriges del godkänner Nordiska ministerrådets förslag till kulturbudget för år 1985,
2. att riksdagen till *Nordiska ministerrådets kulturbudget* för budgetåret 1984/85 under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 46 500 000 kr.,
3. beträffande *inrättande av en kulturfond för Nordkalotten* att riksdagen avslår motion 1983/84:2900.

Stockholm den 17 maj 1984

På kulturutskottets vägnar
INGRID SUNDBERG

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Ing-Marie Hansson (s), Lars-Ingvar Sörenson (s), Catarina Rönnung (s), Maja Bäckström (s), Lars Ahlmark (m), Stina Gustavsson (c), Berit Oscarsson (s), Gunnel Liljegren (m), Jan-Erik Wikström (fp), Anders Nilsson (s), Jan Hyttring (c), Håkan Stjernlöf (m) och Ingela Andersson (vpk).

minab/gotab 78617 Stockholm 1984